

Załącznik do uchwały Nr XVI/144/04
Rady Miasta Białogard
z dnia 3 marca 2004 r.

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2004**

1. WPROWADZENIE

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest:

- 1) **Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym** (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568),
- 2) **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 i Nr 167, poz.1372 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 719 i Nr 1221, poz. 1143),
- 3) **Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym** (Dz. U. Nr 122, poz.1143),
- 4) **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2000-2005**, opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty przez Radę Ministrów dnia 26 września 2000 r.,
- 5) **Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2004 roku** (PARPA 2003).

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów zakazujących sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych, reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Zasadniczym aktem prawnym na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez radę gminy.

Do inicjowania zadań ujętych w gminnym programie burmistrz miasta powołuje gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, zwaną dalej „komisją”, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do nadzoru nad realizacją gminnego programu i koordynacją poszczególnych zadań burmistrz miasta powołuje pełnomocnika.

Do podstawowych zadań komisji należy w szczególności inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych:, poprzez:

- 1) opiniowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz projektów zmieniających ten program,
- 2) rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań z wykonania programu gminnego,
- 3) rozpatrywanie spraw związanych z wprowadzeniem w życie gminnego programu oraz jego realizacją,
- 4) opiniowanie wniosków o dotację na realizację zadań określonych w gminnym programie,
- 5) wnioskowanie do burmistrza miasta w sprawie powołania lub odwołania poszczególnych członków ze składu osobowego komisji,
- 6) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie zgodności punktów sprzedaży z ich lokalizacją oraz liczbą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), uchwalonych przez Radę Miasta Białogard,
- 7) podejmowanie działań związanych z orzeczeniem o zobowiązaniu do leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 8) kontrolowanie placówek dokonujących sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie zasad i warunków ustalonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 9) współdziałanie z instytucjami i związkami wyznaniowymi.

Źródłem finansowania programu są środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń, wydawanych przez burmistrza miasta na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. CELE PROGRAMOWE

Celem programu jest ograniczenie zjawiska nadmiernego spożycia alkoholu oraz zmniejszenie problemów spowodowanych jego nadużywaniem.

Do najważniejszych założeń programu należy:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawcza i informacyjna,
- 3) ograniczenie dostępności do alkoholu i wpływ na zmianę struktury spożycia napojów alkoholowych,
- 4) leczenie, rehabilitacja i reintegracja osób uzależnionych od alkoholu, poprzez zwiększenie skuteczności i dostępności do terapii,
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 7) prowadzenie kontroli społecznej i prawnej nad postępowaniem osób nadużywających alkoholu.

Do realizacji założeń programowych ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (art. 1) zobowiązuje organy administracji rządowej i jednostek samorządu gminnego do:

- 1) podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy,
- 2) popierania tworzenia i rozwoju organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewnienia warunków sprzyjających działaniom tych organizacji,
- 3) współpracy z Kościołem katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

3. METODY REALIZACJI ZADAŃ

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez:

- a) wspieranie funkcjonowania punktów konsultacyjnych,
- b) dofinansowanie kosztów dojazdów i terapii w ośrodkach terapeutycznych osób uzależnionych i współuzależnionych,
- c) dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- d) dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób po podstawowym programie terapii,
- e) dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży używających alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- f) dofinansowanie funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych w placówkach oświatowych oraz ośrodkach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej,
- g) dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- a) instytucjonalne (komisja) motywowanie do podjęcia terapii odwykowej osób nadużywających alkoholu,
- b) dofinansowanie programów rehabilitacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie miejsc schronienia,
- c) wspieranie stowarzyszeń samopomocy i środowiskowych grup obrony przed przemocą,
- d) dofinansowanie programów związanych z pomocą prawną, pedagogiczną, medyczną i socjalną dla rodzin dotkniętych przemocą domową, realizowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,
- e) współdziałanie z instytucjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (policja, MOPS, ochrona zdrowia, szkoły, ONG i inne) w celu koordynowania planowanych działań,
- f) wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki alkoholowej i przemocy w rodzinie pedagogów i wychowawców oraz osób realizujących programy profilaktyczne.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- a) dofinansowanie i współdziałanie w realizacji programów profilaktyki uzależnień na terenie szkół, placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, służących kreowaniu zdrowego i trzeźwego stylu życia, w tym dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach,

- b) ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich, poprzez kontrolę komisji i innych uprawnionych do kontroli instytucji oraz prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do przedsiębiorców dokonujących sprzedaży napojów alkoholowych,
- c) podejmowanie interwencji wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności skierowaną do dzieci i młodzieży,
- d) dofinansowanie programów zajęć psychoprophilaktycznych w szczególności w formie zajęć sportowych i kulturalnych oraz organizacji wypoczynku w okresie wolnym od zajęć szkolnych, prowadzonych przez środowiska szkolne, świetlice opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutycznej oraz stowarzyszenia, w tym także wspieranie powstawania nowych miejsc i obiektów aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- e) rozpowszechnienie broszur, biuletynów, pism i ulotek dotyczących profilaktyki uzależnień od alkoholu i narkotyków,
- f) współuczestnictwo w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień oraz medialne informowanie o działaniach podejmowanych na terenie miasta.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

- a) współpracę i dofinansowanie organizacji pozarządowych zaangażowanych w lokalną działalność na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i ochrony przed przemocą domową, związaną z ich statutowymi zadaniami,
- b) współpracę z ruchami samopomocowymi oraz innymi organizacjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- c) dofinansowanie dodatkowych programów skierowanych do osób uzależnionych i wychodzących z uzależnienia (terapeutów uzależnień, zakłady leczenia odwykowego, hostele).

5) Podejmowanie interwencji związku z naruszeniem przepisów zakazujących sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych, reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, poprzez:

- a) występowanie do organu udzielającego zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z wnioskiem o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, bądź do policji w celu przeprowadzenia postępowania dowodowego przeciwko przedsiębiorcom naruszającym przepisy dotyczące zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- b) dofinansowanie występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (radca prawny, adwokat),
- c) współdziałanie z policją i strażą miejską w celu informowania o podejmowaniu interwencji dotyczących zasad przestrzegania przepisów sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych.